

ENS115 Úvod do filosofie pro environmentalisty

Úkol č. 3

24. 11. 2015

Lenka Havelková (399056)

1. Carson, R. 1996. *Mlčící jaro*. In Kohák, E., Kolářský, R., Míchal, I. (eds.) 1996. *Závod s časem: Texty z morální ekologie*. Praha: Torst, s. 51–55. (Orig. *The Silent Spring*, 1962.)
2. White, L. 2000. Historické kořeny naší ekologické krize. *Filosofický časopis*, 48 (5), s. 765–775. (Orig. *The Historical Roots of Our Ecological Crisis*, 1967).

Zadání:

1. *Jaké alternativy chemických pesticidů navrhuje Carson jako řešení? Co o těchto přístupech víme dnes? Jak se od dob vydání knihy proměnilo nakládání s chemikáliemi?*
2. *Souhlasíte s Whiteovou tezí, že náboženství (obecně) zásadním způsobem ovlivňovalo kulturní vývoj naší civilizace? Jaké jsou podle vás problematické body jeho kritiky křesťanství a které jeho myšlenky byste naopak podpořili? Za Whiteovou argumentací prosvíá kontrast dvou ze základních postojů environmentální etiky. Které to jsou?*

1. Rachel Carson navrhuje k přírodě šetrnější způsoby- biologické, založené na poznání živých organismů. Klade důraz na širší vědecké poznání a navrhuje založit „novou vědu o kontrole populací.“ Dále je podle Carsonové důležité, abychom respektovali dynamiku života a přírodní cykly. Myslím, že dnes je situace na poli vědeckého poznání o něco lepší- nicméně v zemědělství stále přetrvává ekonomické hledisko- tj. maximalizace zisku. Pesticidy se neustále vyvíjí a bez nich by světová potravinová produkce jen těžko uživila téměř 7 miliard lidí. Některé prokazatelně škodlivé látky jsou dnes již zakázány- jako například DDT.
2. Myslím si, že náboženství obecně mělo velmi silný vliv na kulturní vývoj naší civilizace. Mám za to, že je to z toho důvodu, že všechna světová náboženství jsou zároveň výkladem světa. Odpovídají lidem na všechny filozofické otázky, které si lidé přirozeně kladou. Pokud je člověk tedy věřící, nemusí se na nic ptát. Takovýmto způsobem se podle mě společnost dostává více na duchovní úroveň a zároveň dochází k ústupu vědy. Věda klade naopak důraz na empirii a rozum.

Co se týče křesťanství, jak zmiňuje Whiteová, myslím si, že její kritika není příliš na místě. Je to z toho důvodu, že ačkoliv ve středověku hrálo křesťanství klíčovou roli- věda a poznání nijak neustupovala. Problém, který dle mého názoru Whiteová opomněla, je spíše tedy oddělení filozofie od víry a vznik teologie. Pokud by se v křesťanství udržela filozofie a ve filozofii (i později v přírodních vědách) duchovní rozměr, nemuselo by dojít k onomu osudovému rozkolu, který znepřátelil římskou církev a evropské středověké univerzity. Nelze tedy říci, že křesťanství je příčinou vykořisťování přírody. Whiteová si půjčuje starozákonní výklad stvoření světa, který však v křesťanství není brán doslova. Je to z toho důvodu, že křesťanství sice vnímá čas lineárně, ale právě díky Novému zákonu dostává zcela jiný rozměr. Jestliže autorka argumentuje lineárností času, myslím, že opomíjí právě Nový zákon, který je pro křesťanskou filozofii určující. Tento výklad, tak jak o něm autorka polemizuje, je tedy spíše židovský.